

Březen – měsíc knihy

Cíl výuky:

- společné prožití radosti z pohádek;
- podílení se na společném životě ve škole i v rodině, spolupráce;
- rozvoj všech poznávacích a kreativních schopností dětí, jejich fantazie;
- rozvoj schopnosti komunikovat, spolupracovat a podílet se na činnostech
- vytvářet lásku ke knihám
- učit rozlišovat dobro od zla

Věk: 3-6 let

Hrajeme na dětské hudební nástroje - rytmicko-melodické hry, hra na ozvěnu apod.
„Pohádkový les“

Řadíme obrázky podle děje pohádky, vyprávění.

Grafomotorické cvičení - „miska s hráškem" - dolní oblouk + vinutí. Využijeme nejprve velké formáty nebo tabuli, později formát A4.

Překážková dráha s orientací v prostoru - „Jdeme lesem pro Budulínka" - proudové cvičení.

Řešíme labyrint - „Kudy vezla liška Budulínka do své nory? Pomoz babičce a dědečkovi najít cestu za Budulínkem

Didaktické prostředky: obrázky posloupnosti příběhu, pracovní listy, grafomotorické listy (viz. Příloha)

Motivace:

Maminka ukáže dítěti krabici, s maňáskem jí začínají zkoumat. Jak je těžká, jakou má vůni, dítě začne vymýšlet, co je v ní asi ukryto.

Když dítě vyčerpá všechny možnosti, krabici rozbalíme. Maňásek začne zkoumat neznámé předměty – knížky. Děti mu napoví, co to knížka je, co se v knížkách ukrývá, K čemu slouží knížky? Co by se stalo, kdyby lidé nevymysleli knížky? Co by se stalo, kdyby všechny knížky ze světa zmizely? Jaké máte doma knížky?

Poslech pohádek: - každý den jednu pohádku-obrázky v příloze

- „O Budulínkovi" - děj, ilustrace, ponaučení;
- řešíme problémové situace:

O Budulínkovi

Byl jeden dědeček a jedna babička a ti měli Budulínka. Dědeček a babička chodili do práce a Budulínek býval sám doma. Babička mu říkala: „Buď hodný, Budulínku, hraj si hezky a nikomu neotvírej! V troubě máš hrášek.“

Budulínek si hrál, potom dostal hlad a dal se do hrášku. Najednou přišla liška a prosila: „Budulínku, dej mi hrášku, povozím tě na ocásku.“

Budulínek, že nedá. Ale liška tuze prosila:

„Budulínku, dej mi hrášku, povozím tě na ocásku! Pojedeme po lavici, pojedeme po světnici.“

Budulínek se najedl hrášku už dost a ještě mu zbylo. Otevřel lišce, přistrčil jí talíř a povídá:

„Na a jez!“

Liška hrášek snědla, vzala Budulínka na ocásek a vozila ho po lavici, vozila ho po světnici, pak s ním vyběhla na silnici, ze silnice do polí, z polí do lesa a tam šup do liščí díry!

Dědeček s babičkou přišli domů a hledali Budulínka. Hledali a hledali, ale nenašli. Babička plakala, naříkala a jen svého Budulínka pořád volala. Když to dědeček viděl, vzal housličky, babičce dal bubínek a šli hledat Budulínka. Šli a šli, až přišli do lesa k liščí díře. Poslouchají a zdá se, že tam pláče Budulínek.

Dědeček honem naladil housličky, babička si připravila bubínek a už oba spustili písničku:

„Máme doma housličky a pěkný bubínek, jsou tam tři lištičky a náš Budulínek.“

Jak to stará liška uslyšela, řekla mladé lišce: „Jdi a řekni jim, ať nehrají, že mě bolí hlava!“

Mladá liška vystrčila hlavičku, ale dědeček ji chňapl a šup s ní do pytle!

A zase hráli dál: „Máme doma housličky a pěkný bubínek, jsou tam dvě lištičky a náš Budulínek.“

Stará liška poslala druhou lištičku: „Jdi, ať nehrají, že mě bolí hlava!“ Druhá liška vystrčila hlavičku, ale dědeček ji chňapl a šup s ní do pytle!

A zase hráli: „Máme doma housličky a pěkný bubínek, je tam jedna lištička a náš Budulínek.“

Stará liška se rozzlobila: „Jsou to nezvedné děti, všechny tam zůstaly, půjdu raději sama.“ Jak vystrčila z díry hlavu, dědeček ji chňapl, vstrčil ji do pytle a pytel zavázal. Potom vytáhl

Budulínka. Budulínek plakal a sliboval, že už nikdy nebude neposlušný. Dědeček a babičku mu odpustili samou radostí, že mají svého Budulínka.

Pytel s liškami hodil dědeček na zem, našel si prut a liškám vyprášil kožich. Potom pytel rozvázal a pustil lišky ven. Ty utíkaly!

•

- Byl jsi někdy sám doma?
- Jak ses cítil?
- Co ti řekli rodiče, když odcházeli?
- Co bys udělal, kdyby na tebe někdo ťukal a přemlouval tě, ať otevřeš?
- Jak se asi Budulínek cítil v doupěti?

„Tři prasátka“

Pohádku si nejprve společně přečteme a mluvíme o ní.

-

Byla jednou tři prasátka, která se rozhodla, že se vydají do světa. Toulala se po loukách, hrála si a dováděla. Ale přešlo jaro i léto, začal podzim a venku byla zima. Rozhodla se prasátka, že si postaví domečky.

První prasátko stavělo domeček ze slámy, druhé ze dřeva a třetí z cihel. První prasátko mělo svůj domeček rychle postavený, druhému trvala stavba o něco déle, ale nejvíce práce se stavbou domečku mělo třetí prasátko.

Jeho dva bratři se mu posmívali: „Kdybys stavěl jako my, byl bys už hotový!“ Ale třetímu prasátku to nevadilo: „Alespoň se na mě nedostane vlk, až přijde!“

A na jeho slova také brzy došlo. Prasátka zanedlouho zjistila, že se okolo potlouká hladový vlk. Moc se polekala a schovala se do svých domečků. Vlk přišel k domečku ze slámy a volal na prasátko: „Prasátko, pojď ven, budeme si hrát!“

Když prasátko nešlo, začal ze všech sil foukat na domeček, až všechnu slámu z domečku odfoukal. Prasátko ale stačilo utéct a schovat se u svého bratra v dřevěném domečku. Vlk přišel k domečku ze dřeva. „Nebojte se, prasátka, pojďte ven, budeme si hrát,“ volal sladkým hlasem, aby prasátka ošálil.

Ve skutečnosti už se ale těšil, jak si na prasátkách pochutná.

Když prasátka nevylezla, začal foukat – nejprve slabě, potom silněji. Foukal, až domeček taky rozfoukal. Ještě štěstí, že prasátka utekla a stihla se schovat v domečku z cihel.

Vlk přiběhl k domečku třetího prasátka a začal foukat. Foukal ze všech sil, foukal, ale domeček se mu rozfoukat nepodařilo. Přemýšlel, jak by se na prasátka dostal, a napadlo ho, že do domečku vleze komínem. Vylezl na střechu a spustil se do komína. Ale dole mezitím prasátka pořádně roztopila ohniště a vlka nejenže štípal kouř do očí, ale ještě si na ohni připálil ocas. Vyrázil ven z komína a utíkal, až se mu za patami kouřilo.

Od té doby už nikdy na paseku nepřišel a prasátka v bezpečí společně hospodařila v domečku z cihel.

-

-

- **Dramatizace:** Můžeme použít dramatickou techniku bočního vedení – dramatické znázornění příběhu, kdy všechny děti hrají společně všechny postavy. Snaží se vyjádřit povahové vlastnosti. K dramatizaci můžeme použít maňásky, divadelní čepičky, loutky...důraz klademe na přímou řeč. Procvičíme reakci dětí na signál – pohádku čteme znovu, avšak děti mají za úkol při slovech prasátka/prasátko např. zvednout ruku. Volíme takový signál, aby příliš nenarušil četbu a děti mohly reagovat, aniž by bylo nutné přerušit četbu a čekat na zklidnění.

„O Mášence a medvědech“

Byla jednou jedna holčička a té říkali Mášenka. Bydlela s tatínkem a maminkou v dřevěném domečku u lesa. Maminka vždycky Mášence říkala, aby do lesa nechodila. Byl totiž hluboký a Mášenka by se v něm mohla lehce ztratit.

Hluboko v tom lese bydleli v domečku tři medvědi. Táta medvěd, máma medvědice a malý medvěd Míša. K obědu si uvařili kaši a než trochu vychladla, šli na krátkou procházku.

Tou dobou se proti zákazu vydala do lesa také Mášenka. Po chvíli zjistila, že zašla příliš daleko a neví jak zpět. Bloudila lesem, ale ne a ne najít tu správnou cestu domů.

Po chvíli přišla Mášenka k domečku. Nahlédla okýnkem, ale nikoho neviděla. A tak vešla dovnitř. Bylo tam teplo a krásně to tam vonělo, až z toho Mášenka dostala hlad. V kuchyni byl velký stůl a tři židle. Vylezla na tu největší. Ta byla pro Mášenku moc velká. Druhá zase byla rozviklaná, ale ta třetí byla akorát. Mášenka se posadila a tu uviděla na stole tři mističky s kaší. Kaše ve velké misce byla moc horká. Kaše v prostřední misce byla zase moc studená. V té nejmenší mističce byla kaše akorát, a tak ji Mášenka celou snědla. U jídla se houpala na židličce a rozhlížela po světnici, až pod ní židle praskla. Poté vešla Mášenka do ložnice. Byly tam tři postele. Mášenka si lehla do největší z nich. Postel ale byla moc tvrdá. Druhá postel byla zase moc měkká. V nejmenší postýlce se Mášence leželo nejlépe. Bylo v ní teplo a byla tak pohodlná, až se Mášence začaly zavírat oči.

Jen co děvčátko usnulo, vrátili se medvědi z procházky do své chaloupky. „Kdo seděl na mé židli,“ řekl táta medvěd. „A kdo seděl na mé židli,“ zeptala se máma medvědice. „Také na mé židličce někdo seděl a celou ji polámal,“ řekl malý medvídek Míša. Rozzlobený táta medvěd pokračoval: „Kdo jedl z mé misky?“ „Také z mé misky někdo ochutnával,“ odvětila máma medvědice. „Z mé misky také někdo jedl a všechnu kaši mi snědl,“ fňukal malý medvídek. „Kdo ležel v mé posteli a celou ji rozházel,“ zabručel medvěd. „A kdo ležel v mé posteli,“ řekla máma medvědice. „A v mé posteli stále někdo spí,“ plakal medvídek Míša. Rozzlobený táta medvěd probudil Mášenku a vyhnal ji z postele.

Jakmile však medvědi spatřili krásné děvčátko, přestali se zlobit. Mášenka medvědům pověděla příběh o tom, jak se zatoulala, bála se a měla velký hlad a medvědi jí vše odpustili. Z Mášenky a malého medvídky Míši se stali nerozluční kamarádi a hráli si od rána až do večera.

1. Povídání k obrázku

Učitel/rodič si připraví obrázek, který se váže k pohádce, a pozorně si ho s dětmi prohlédne. Potom se ptá, např.:

Poznáte, jestli domeček medvědů stojí v jehličnatém, nebo listnatém lese? Jak se říká místu v lese, kde jsou jen pařezy? Umíte vyjmenovat některé houby? Můžeme všechny houby, které najdeme v lese, jíst? Proč některá lesní zvířátka v noci nespí (hledají pro sebe potravu)?

2. Čtení pohádky

Učitel dětem přečte pohádku a potom se může znovu zeptat na otázky, např.:

(Při poslechu si děti trénují koncentraci, trpělivost a schopnost přemýšlet nad dějem. Představují si prostředí, postavy a jednotlivé situace. Je důležité, aby si učitel při čtení pohádky pohrál s hlasem.) Následujícími otázkami si děti mají možnost uvědomit vlastní pocity.

Jak se cítil medvídek, když našel svou kaši snědenou? (byl nešťastný) – nechte děti, aby si vzpomněly, kdy byly nešťastné.

Jak se cítil tatínek medvěd s maminkou medvědicí? (byli rozzlobení) – nechte děti přemýšlet, proč byly naposledy rozzlobené.

Jak se cítila Mášenka, když ji v postýlce, kde spala, probudili 3 medvědi? (byla vystrašená) – nechte děti, aby vám řekly, čeho se naposledy bály.

3. Poznáváme zvířata

Učitel rozmístí po podlaze obrázky různých zvířat (lesní, domácí nebo ze ZOO) a ptá se, která zvířátka žijí v lese.

4. Velký, menší, nejmenší

Dětem připravíme 3 větší nádoby různých barev (např. barevné košíky, obruče, škopíky – jedna nádoba bude pro tátu medvěda, druhá pro mámu medvědicí a třetí pro malého Míšu) a různé druhy lžiček, mističek a talířků (mohou být vyrobeny z papíru). Jejich úkolem bude roztrdit nádobí podle velikosti a umístit je do správné nádoby.

1. **Skládání obrázků** – díky pohádce se děti učí vnímat posloupnost děje. Nabídneme dětem k řazení obrázky z pohádky. Děti spolupracují v malých skupinkách.
2. **Dramatizace pohádky** – v pohádkách je hodně dialogů, díky kterým se děti učí klást otázky, odpovídat na ně a neskákat si do řeči.

O neposlušných kůzlátkách

V chaloupce na kraji lesa bydlela koza se svými sedmi kůzlátky. Měli se rádi a žili spolu spokojeně jako v pohádce. Maminka koza odcházela každé ráno na pastvu a kůzlátka napomínala, aby si tiše hrála a nikomu neotvírala. V lese bydlí zlý vlk, který by si na nich rád pochutnal.

Kůzlátka slíbila, že budou poslušná, ale jen koza odešla na lupení, začala se prát a hluk bylo slyšet na míle daleko. Uslyšel ho také hladový vlk.

"Koza je pryč a kůzlata doma vyvádějí. Jsou ještě hloupá, snadno je obelstím," pomyslel si, když zabušil prackou na dveře. "Kůzlátka, děťátka, otevřete mi vrátka! Já jsem vaše maminka a nesu vám mlíčko!"

Kůzlata ztichla a zmateně začala pobíhat sem a tam. Hrubý hlas však vlka prozradil. Nejstarší bratříček povídá: "Ty nejsi naše maminka, maminka má jemný hlásek!" Vlk musel odejít s nepořízenou.

Zamířil ke kováři a nechal si upilovat jazyk z obou stran, aby měl hlas tenký a vysoký. Tentokrát na dveře chaloupky jemně zaťukal. "Kůzlátka, děťátka, otevřete mi vrátka!! Já jsem vaše maminka a nesu vám mlíčko!" lákal nezbedy hlasem, který sám nepoznával.

Kůzlata se nahrnula do chodby, aby otevřela, ale nejstarší bratříček je zarazil: "Jsi-li naše maminka, ukaž kousek nožky oknem!"

Venku zamával vlk prackou. Při pohledu z okna ztuhla kůzlátka hrůzou. "Ty nejsi naše maminka. Ty máš pracky černé! Maminka má kůži bílou jako sníh, mečela kůzlátka rozčileně a vlkovi neotevřela.

Vlk, který hladem téměř šilhal, se odplížil do lesa. a přemýšlel, jak získat kůži bílou jako sníh. Ploužil se podél lesa, až došel k pastýřově chalupě. Tam se sušily ovčí kůže. Vlk se zaradoval, jednu sebral a uháněl k chaloupce kůzlátek. Ovčí kůži si přehodil přes hřbet a už stál opět přede dveřmi. "Kůzlátka, děťátka, otevřete mi vrátka! Já jsem vaše maminka a nesu vám mlíčko!"

"Naše maminka přišla, otevřeme!" volali kozlíci. "Není to naše maminka, neotevřeme!" bránily jim opatrnější kozičky. Ale to už kozlíci otevírali dvířka a vlk skočil dovnitř! Odhodil ovčí kůži a hrozivě vycenil tesáky. Kůzlátka s křikem začala utíkat, bylo jich tolik, že vlk nevěděl kam skočit dřív. Všude se míhala kopýtká, rohy, bříska.

Už už se chystal skočit mezi ně! Ale naštěstí se právě vracela maminka koza. Trkla tam, trkla sem, nabrala vlka na rohy a odhodila do křoví. Ten na víc nečekal. Na slabé si troufal, ale s rozzuřenou kozou by se do křížku nedal. Utekl a už se v lese nikdy neukázal.

O neposlušných kůzlátkách – metodické pokyny:

1) seznámení dětí s pohádkou

2) práce s materiálem č. 1

- rozvoj myšlení – rozhovor („zvířecí rodinka“ – koza / kozel / kůzle; čím se koza živí; čím je koza užitečná; kde můžeme vidět u nás vlka...)

- pravolevá orientace, orientace na ploše – rozhovor (co kde leží)

např. Kde stojí vlk? (vpravo vedle chaloupky)

Co je mezi stromy? (kůzlátko)

Kde se pase koza? (na louce pod chaloupkou)

Co je za chaloupkou? (les)

- pojmy první / poslední / před / za / uprostřed – děti vybarvují řadu kůzlátek dle pokynů vyučující

- porovnávání velikosti

- děti samostatně seřadí od nejmenšího po největší řadu kůzlátek a od největšího po nejmenší řadu vlků
- děti ukazují dle pokynů vyučující – nejmenší vlk, největší kůzle, dvě nejmenší kůzlata...

4) práce s materiálem č. 3

- grafomotorické cvičení – děti kreslí horní oblouky (nakresli, jak kůzlátka skákala domů do jejich chaloupky)

O veliké řepě

Žili, byli děd a bába. Jednoho dne děd zasadil řepu, která mu po čase vyrostla a byla převeliká.

Snažil se ji vytáhnout. Tahal, tahal, ale nevytáhl. Přivolal si tedy na pomoc bábu. Bába se chytla dědka, dědek řepy a tahali, tahali, ale nevytáhli.

Tak babka na pomoc přivolala vnučku. Vnučka se chytla babky, babka dědka, dědek řepy a táhli, táhli, ale nevytáhli.

Tak vnučka zavolala psíka. Psík se chytil vnučky, vnučka babky, babka dědka, dědek řepy a táhli, táhli, ale nevytáhli.

Tak psík zavolal na pomoc kočku. Kočka se chytla psíka, psík vnučky, vnučka babky, babka dědka, dědek řepy a táhli, táhli, ale nevytáhli.

Tak kočka zavolala myš. Myš se chytla kočky, kočka psíka, psík vnučky, vnučka babky, babka dědka, dědek řepy a táhli, táhli a najednou řepa udělala „rup“ a byla venku...

- metodické pokyny:

1) seznámení dětí s pohádkou

2) práce s materiálem č. 1 (vyučující předem rozstříhá dětem jednotlivé kartičky)

- společně pojmenovat obrázky, vyhledávat z kartiček obrázky dle pokynů učitele

- sluchová analýza - vytleskat počet slabik

 - na jakou hlásku slova začínají?

- děti samostatně - vybrat pouze obrázky, které patří k pohádce O veliké řepě

 - seřadit obrázky postav za sebou tak, v jakém pořadí tahaly řepu
(dědeček, babička, vnučka, pejsek, kočička, myška)

- společně si vyprávět o postavách – např. kdo je nejstarší, které postavy jsou zvířata, čím se živí kočky...

Hudební výchova

POHÁDKOVÝ LES

Melodie a text: Anna Šimonová

The musical score is written on four staves in treble clef with a common time signature (C). The melody is simple and suitable for children's songs. The lyrics are written below the notes.

Há - dej, há - dej kam - pak pů - jdem dnes?

Če - ká na nás po - hád - ko - vý les!

1. Kdo - pak by se vl - ka bál? Pů - jdem ješ - tě tro - chu dál.

K per - ní - ko - vé cha - loup - ce ve - de ces - ta do kop - cel!

Větší děti

Hledáme předměty s básničkou

Děti chodí během říkadla v prostoru, po určení hlásky se dotknou předmětu, který začíná na danou hlásku.

Jede, jede mašinka,
veze, veze písmenka.
Vyhraje, kdo najde vkrátku,
co má K (L, H, N ...) na začátku.

Hledám, hledám, co mám znát,
pojd' mi, Kubo, pomáhat.
Do všech koutů zajdi,
co začíná na K (L, H, N ...) najdi.

Vymýšlíme slova, které veze vláček

Jede vláček kolejíček,
co nám veze, kdo to ví?
Veze nám K (L, H, N ...) na začátku,
kdo to slovo dokončí?

Výtvarná část

Záložka

Prosím maminky, pokud možno, vytiskněte „šablony“ na čtvrtku. Větší děti si sami vystříhnou, a knížku vykolorují vodovými, nebo temperovými barvami. Zajíčka a klobouk prosím fixem, pastelkou, nebo voskovkou.

Pomůcky: čtvrtka, šablony, nůžky, lepidlo, barvy, štětce, fixy, pastelky, voskovky

Výtvarná činnost – připravte dětem bílé papírové talíře a nechte je, aby si vybraly, jakou postavu z pohádky O třech medvědech budou tvořit. Vodovými barvami si mohou udělat podklad pro obličej a po uschnutí dolepí nebo domalují další části obličeje, uši, popř. jiné detaily

<http://krokotak.com/2014/04/diy-invitation-card-or-certificate-the-magic-book/>

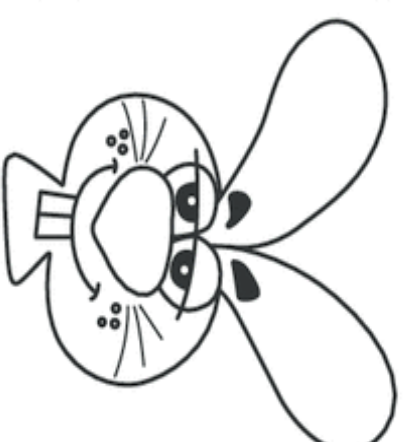
DIY invitation
card
r certificate –
the magic book

<http://krokotak.com/2014/04/diy-invitation-card-or-certificate-the-magic-book/>

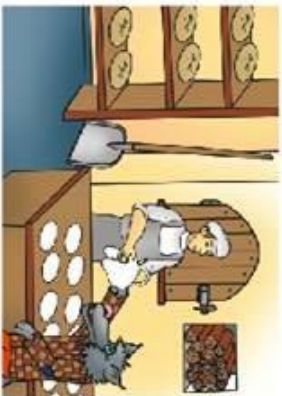
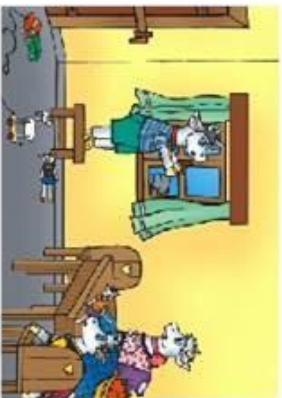

Four horizontal dashed lines for writing.

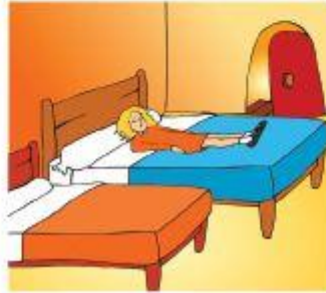
www.krokotak.com

O REPE

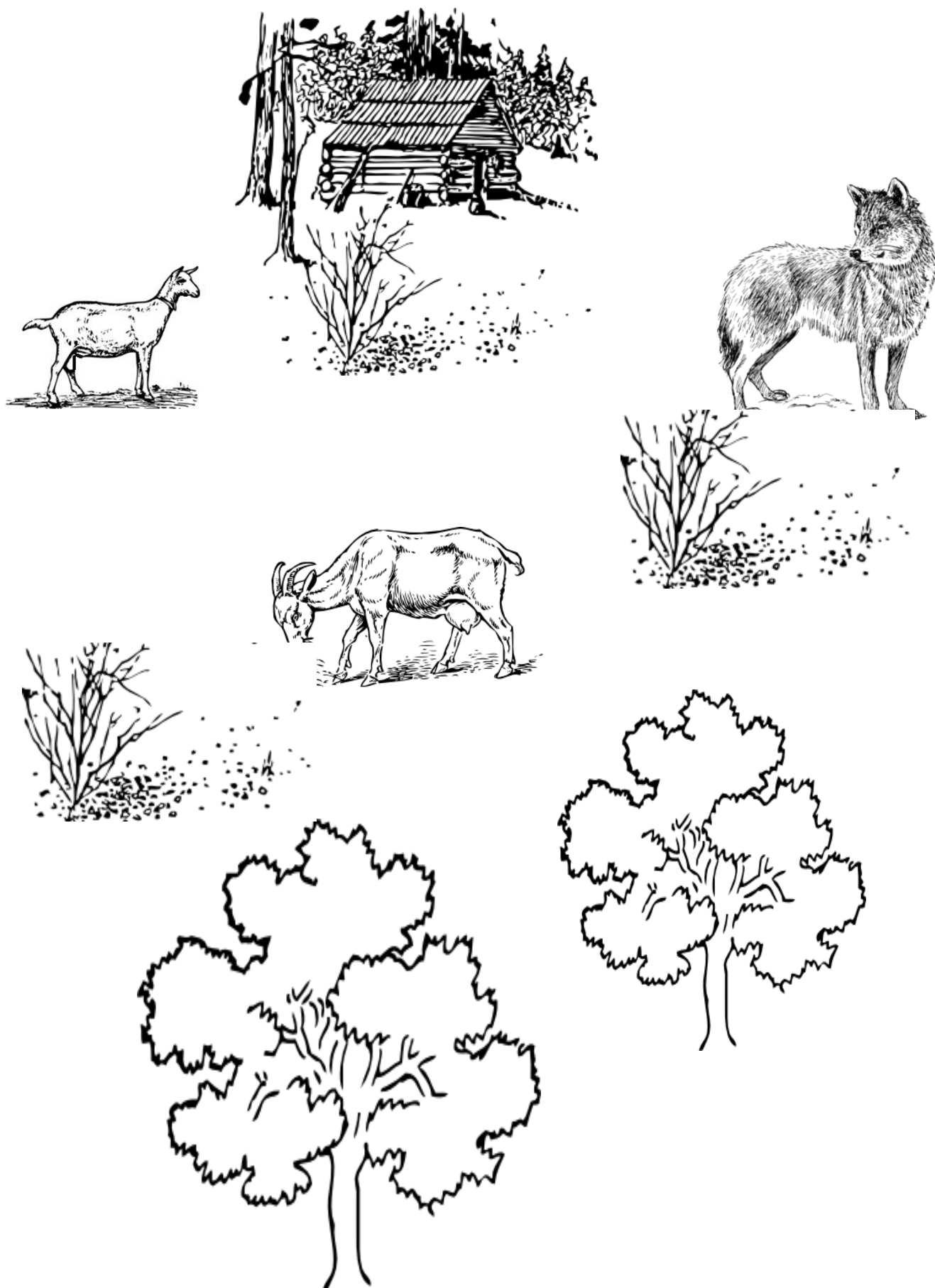

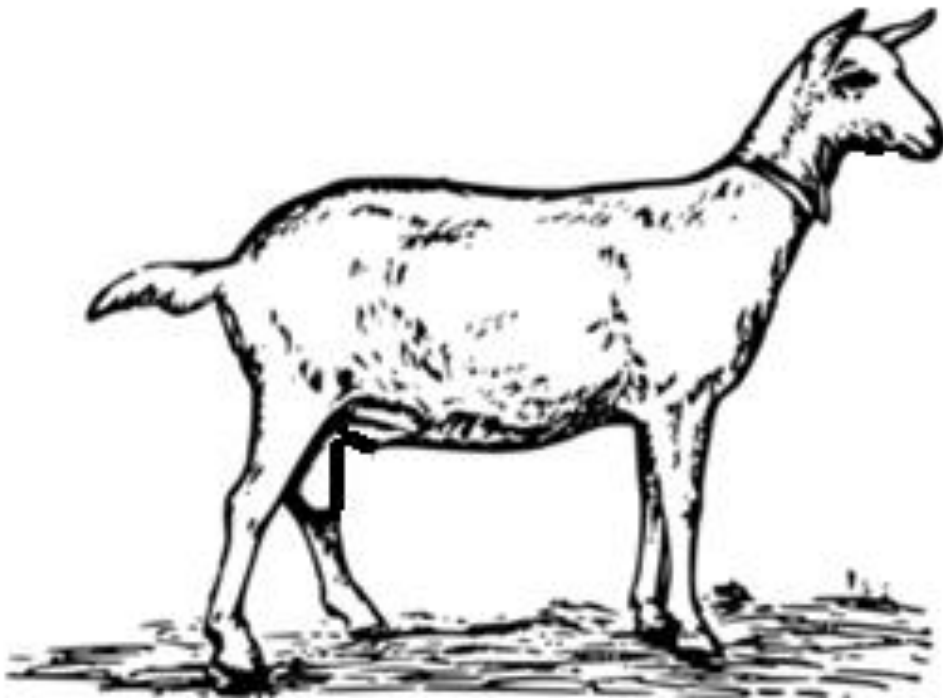
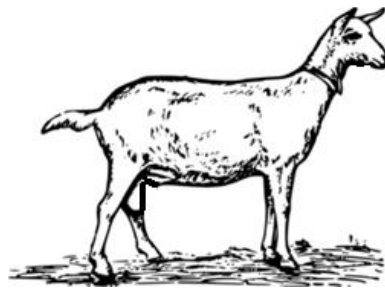
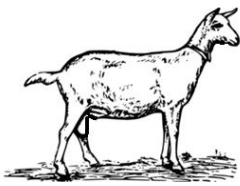
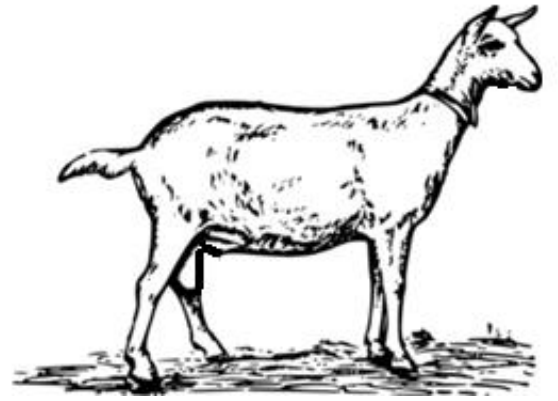
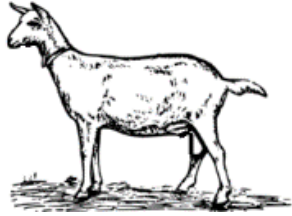

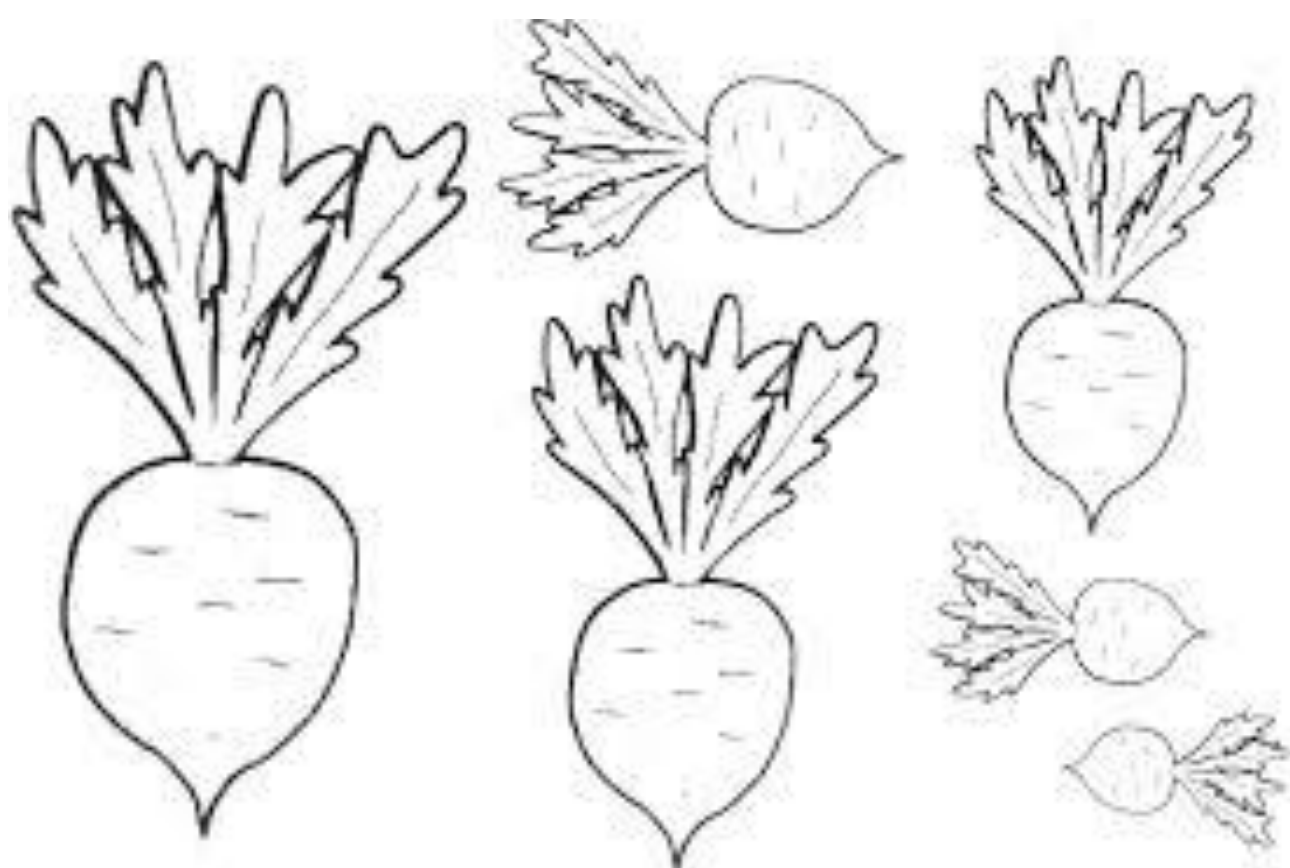
O BUDULÍNKOVI

Co stojí za?před? vedle?...

Děti pojmenují
zvířata

LESNÍ ZVÍŘATA

LIŠKA

JEŽEK

JELEN

VEVERKA

MEDVĚD

SOVA

VLK

ZAJÍC

PRASE

MYŠ

HAD

PAVOUK